Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на образованието и науката	**Нормативен акт: Проект на Постановление за изменение на нормативни актове на Министерския съвет, свързани с функционалната компетентност на министъра на образованието и науката**
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Ивайло Христов, директор на дирекция „Правна“ в Министерството на образованието и науката	**Телефон и ел. поща:** Тел.: 02 9217 627 e-mail: i.hristov@mon.bg

1. Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

<u>Проблем</u> : “Необходимост от изменение на нормативни актове на Министерския съвет, свързани с функционалната компетентност на министъра на образованието и науката“

Във връзка с въвеждането на еврото като официална валута в Република България от 01.01.2026 г. възниква необходимост от актуализиране на съществуващата нормативна уредба в областта на образованието и науката.

С влизането в сила на Закона за въвеждане на еврото в Република България (Обн. ДВ. бр. 70 от 20 август 2024 г.) се налага действащите подзаконови нормативни актове да се приведат в съответствие с него, при спазване на принципа на ефективност и икономичност, принципа на прозрачност и принципа на приемственост и автоматично превалутиране на суми от лева в евро.

На 08.07.2025 г. Съветът на ЕС прие: Решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. (ОВ L, 2025/1407, 14.7.2025 г.), Регламент (ЕС) 2025/1408 на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на Регламент (ЕО) № 974/98 по отношение на въвеждането на еврото в България (ОВ L, 2025/1408, 14.7.2025 г.) и Регламент (ЕС) 2025/1409 на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за България (ОВ L, 2025/1409, 14.7.2025 г.). В следствие приемането на тези правни актове - от 1 януари 2026 г. Република България официално ще приеме еврото, като ще стане двадесет и първият член на еврозоната. В тази връзка е необходимо привеждане на нормативните актове в системата на образованието и науката в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и в

изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото. В Националния план за въвеждане на еврото в Република България са идентифицирани необходимите изменения, в т. ч. и на платежните услуги и платежните системи и прилагането на нормативната уредба.

В чл. 12 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (обн., ДВ, бр. 70 от 2024 г.). е уредено правилото за превалутиране от левове в евро. То се извършва, като числовата стойност в левове се раздели на пълната числова стойност на официалния валутен курс, изразен с шест цифри с всичките пет знака след десетичната запетая. Официалният валутен курс не се закръглява или съкращава при извършване на превалутирането.

Във връзка с прехода от лев към евро се налага да бъдат направени изменения в нормативните актове на Министерския съвет, свързани с функционалната компетентност на министъра на образованието и науката, така че всички суми, посочени в лева да бъдат ясно и коректно определени в евро, като се гарантира съответствие с фиксирания валутен курс на лева към еврото, определен в Регламента на Съвета, приет в съответствие с чл. 14, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Гореизложеното недвусмислено обуславя наложителността от целева регулация в нормативните актове на Министерския съвет, свързани с функционалната компетентност на министъра на образованието и науката, за да бъдат синхронизирани със законовата правна уредба към настоящия момент.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Разрешаването на описания по-горе проблем не може да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите

Настоящият проблем изисква промяна на относимата правна уредба, т.е. без нейната регулация не може да се разреши идентифицирания проблем.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цели:

- Привеждане на подзаконовите нормативни актове на Министерския съвет, пряко засягащи сферата на образованието и науката и подробно описани във Вариант 2 на настоящата оценка, в съответствие с изискванията на Закона за въвеждане на еврото в Република България и в изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България.

• Осигуряване на яснота и предвидимост за всички граждани, в т.ч. учители, ученици, студенти, учени и др., които са пряко засегнати от уредбата на обществените отношения, които се регулират с посочените актове на Министерския съвет.

Предлаганата промяна има за цел да предотврати административни затруднения, свързани с прилагането на нормативната уредба след въвеждане на еврото и да гарантира безпроблемно продължаване на дейностите в сферата на образованието и науката.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Предложеното изменение ще засегне пряко или косвено всички участници в образователния процес, а именно: всички институции и частни лица, имащи отношение към регулираните обществени отношения:

- Детските градини и училища, получаващи финансиране от държавния бюджет, учителите и непедагогическия персонал в тях;
- Председателят и членовете на Изпълнителния съвет на Фонд "Научни изследвания", получаващи възнаграждение за участие в заседания, както и независимите оценители на проекти - за извършената научноизследователска експертиза;
- Преподавателите във висшите училища и научните организации - кандидати за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност;
- Академичният състав във висшите училища и научните организации, относно определянето на основните заплати;
- Заявителите по процедурите за акредитация и за оценяване на проект на висше училище;
- Изследователските висши училища, относно общественото и икономическо въздействие на дейността им;
- Преподавателите по български език и литература, командировани в чуждестранни висши училища;
- Учениците след завършено основно образование, получаващи стипендии;
- Първостепенните разпоредители с бюджет – по отношение на нормативите на средства за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни помагала, които са част от учебния комплект;
- Държавните висши училища, финансирани на база диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления;
- Студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации, получаващи стипендии;

- Центровете за професионално обучение и центровете за информация и професионално ориентиране, заплащащи такси за лицензиране;
- Министерството на образованието и науката (МОН), в качеството си на орган, регулиращ системата на образованието и науката;
- Второстепенните разпоредители на МОН, прилагащи относимата нормативна уредба;
- Цялото обществото като потенциален потребител на услуги в системата на образованието и науката.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията.

Вариант 1 „Без действие“:

При варианта „Без действие“ не се предприемат никакви действия, които да са пряко насочени към разрешаването на дефинирания проблем. Не се предприемат действия за изменение на относимата нормативна уредба и тя остава в настоящата си редакция. Техническото представяне на съответните стойности от актовете в евро не се привежда в съответствие с изискванията на чл. 12, чл. 13, чл. 15 и чл. 24 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.

Това ще доведе до неизпълнение на законовите разпоредби и ще създаде правна несъвместимост между законовата и подзаконовата уредба. Така съществуващата нормативна рамка ще бъде непълна, като не отчита изискването за превалутиране в евро, което ще е съществено несъответствие с националното законодателство.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При приложението на този вариант не се идентифицират положителни въздействия върху заинтересованите страни и цялото общество.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще е налице несинхронизирана и непълна правна уредба, което крие обоснован риск от сериозни проблеми и невъзможност за адекватното й прилагане. Същевременно няма да бъдат взети под внимание разпоредбите в Закона за въвеждане на еврото в Република България, което би довело до нарушението им, за което е предвидена Административнонаказателна отговорност, разписана в Раздел III от посочения закон.

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Предложение за регулаторни действия чрез приемане на Постановление за изменение на нормативни актове на Министерския съвет, свързани с функционалната компетентност на министъра на образованието и науката“

Прилагането на Вариант 2 ще позволи предприемането на конкретни действия за прецизиране и допълване на нормативната рамка с цел разрешаване на идентифицирания проблем.

Законът за въвеждане на еврото в Република България урежда принципите, правилата и процедурите за въвеждане на еврото като парична единица на Република България, като се осигурява безпрепятственото приемане на единната европейска валута при условия на прозрачност и информираност спрямо процеса. В изпълнение на законовите разпоредби трябва да се осъществят подготвителните дейности, необходими за гарантирането на практическата и техническата готовност на страната ни за членството в еврозоната.

В контекста на практическата и техническа подготовка за членството на страната в еврозоната се констатира необходимост подготвителните и последващи действия във връзка с въвеждането на еврото като официална парична единица в България да бъдат правно уредени в българското законодателство.

Адаптирането на българското законодателство към единната европейска валута и обезпечаването на техническата подготовка по въвеждане на еврото е уредено със Закон за въвеждане на еврото в Република България, обн. ДВ. бр.70 от 20 Август 2024 г. с няколко изменения и допълнения, последно изм. и доп. ДВ. бр.65 от 8 Август 2025 г. Като част от дейността по подготовката за въвеждане на еврото следва да бъдат извършени и съпътстващи изменения на подзаконовата нормативна рамка.

В тази връзка МОН предлага целенасочени регулаторни действия за изменение на следните нормативни актове на Министерския съвет, свързани с функционалната компетентност на министъра на образованието и науката:

1. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищно образование;
2. Правилник на Фонд „Научни изследвания“;
3. Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България;
4. Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 95 от 19 юни 2025 г. за определяне на минималните основни заплати за най-ниската академична длъжност и за лицата по чл. 53, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) в държавните висши училища;

5. ПМС № 79 от 30.05.2025 г. за утвърждаване на нормативи за определяне на разходите, които заплащат заявителите по процедурите за акредитация и за оценяване на проект, както и за изменения в определения по чл. 83, ал. 3, т. 1 от ЗВО;

6. ПМС № 226 от 12 юли 2021 г. за Приемане на показатели за определяне на изследователските висши училища и условията и реда за актуализиране на списъка на изследователските висши училища;

7. ПМС № 44 от 14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища;

8. ПМС № 328 от 21 декември 2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование;

9. ПМС № 79 от 13 април 2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти;

10. ПМС № 162 от 20.06.2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления;

11. ПМС № 90 от 26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации;

12. Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране, които се събират от Националната агенция за професионално образование и обучение.

Всички стойности, посочени до сега в лева в актовете, се посочват в евро и ще влязат в сила от 1 януари 2026 г. - датата, определена в Решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България (ОВ L, 2025/1407, 14.7.2025 г.).

Предложеният вариант на действие не води до въздействие върху държавния бюджет и ще се осигури в рамките на разчетените в Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. средства. Предложеното изменение не оказва ефект върху целевите стойности на показателите за изпълнение, в т. ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджета на Министерството на образованието и науката.

С приемане на предложеното изменение ще се спази изискването на чл. 2, ал.1, т.1 и т. 6 от Закона за администрацията като се предостави законност и предвидимост на гражданите по отношение предоставянето на административни услуги от страна на Министерството на образованието и науката. С приемането му подзаконовата нормативната рамка ще бъде приведена в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото и ще бъде осигурено техническото представяне на съответните стойности от актовете в евро, в съответствие с изискванията на чл. 12, чл. 13, чл. 15 и чл. 24 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Чрез прилагането на Вариант 2 подзаконовата нормативна уредба ще се адаптира към правните норми в Закона за въвеждане на еврото в Република България, което е неизменна предпоставка за безпроблемната регулация на обществените отношения. Ще се постигне пълно съответствие с разпоредбите на Закона за въвеждане на еврото в Република България. Това ще доведе до стабилна правна рамка за прилагане на нормативната уредба в системата на образованието и науката. Ще се улесни работата на образователните институции, като се премахват рисковете от погрешно изчисление и тълкуване.

Изборът на Вариант 2 осигурява ефективно и законосъобразно разрешаване на дефинирания проблем, като елиминира рисковете от несъответствия и административни затруднения, свързани с въвеждането на еврото по относимата нормативна уредба.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В хода на извършените проучвания не се установяват отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: Вариант 2 няма да окаже въздействие върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“ - В конкретния случай не са налице алтернативни възможности за нерегулаторни мерки, т.е. този вариант е неприложим, тъй като разрешаването на описания проблем не може да се разреши без целева регулация в нормативната уредба.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	Цел: Привеждане на подзаконовите нормативни актове на МС, пряко засягащи сферата на образованието и науката, в съответствие с изискванията на Закона за въвеждане на еврото в РБ и в изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България	3	1
Ефи	Цел: Привеждане на подзаконовите нормативни	3	1

	актове на МС, пряко засягащи сферата на образованието и науката, в съответствие с изискванията на Закона за въвеждане на еврото в РБ и в изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България		
Съгласуваност	Цел: Привеждане на подзаконовите нормативни актове на МС, пряко засягащи сферата на образованието и науката, в съответствие с изискванията на Закона за въвеждане на еврото в РБ и в изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По идентифицирания проблем се установи, че изборът на Вариант 2 и предприемането на регулаторни мерки би бил най-подходящ за прилагане.

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите.

2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие с оглед на ефекта за заинтересованите страни и за обществото.

3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавната политика в областта на образованието и науката, като подзаконовата нормативната рамка ще бъде приведена в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото и ще бъде осигурено техническото представяне на съответните стойности от актовете в евро, в съответствие с изискванията на чл. 12, чл. 13, чл. 15 и чл. 24 от Закона за въвеждане на еврото в Република България. В тази връзка той се отличава с най-висока степен на съгласуваност.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Прилагането на Вариант няма да въздейства по отношение на административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Предложението не засяга МПС.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

С предложеното изменение на актове на Министерския съвет не се транспонират нормативни актове на институции на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за въвеждане на еврото в Република България
2. Национален план за въвеждане на еврото в Република България
3. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищно образование
4. ПРАВИЛНИК на Фонд "Научни изследвания"
5. ПРАВИЛНИК за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България
6. Постановление № 95 от 19 юни 2025 г.
7. Постановление № 79 ОТ 30 МАЙ 2025 г.
8. Постановление № 226 ОТ 12 ЮЛИ 2021 г.
9. Постановление № 44 / 14.3.2019 г.
10. Постановление № 328 ОТ 21 ДЕКЕМВРИ 2017 г.
11. Постановление № 79 на МС от 13.04.2016 г.
12. Постановление № 162 ОТ 20 ЮНИ 2001 г.

13. Постановление № 90 ОТ 26 МАЙ 2000 г.
14. Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране, които се събират от националната агенция за професионално образование и обучение

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Ивайло Христов, директор на дирекция „Правна“ в Министерството на образованието и науката

Дата: 21.10.2025 г.

Подпис:

21.10.2025 г.

X

Ивайло Христов
Директор на дирекция Правна
Signed by: Ivaylo Petkov Hristov